

primjedbi za primijenu uredbe br. 23029—23172 od 25. lipnja 1921, o privremenoj izmjeni pojedinih pravila građanskoga parničkoga postupnika za Vojvodinu; D. F. Brajković: Potpada li uredovna svjedočba o združnom kućegospodaru biljegovini? D. P. Lapčević: Jedna pogriješna praksa.

Pravni vestnik (Trst). Številki 11. in 12.: Dr. Leopold Heyrovsky: D. H. Tuma: Kolektivna pogodba: Raba slovenskega jezika na istrskih sodnijah; Dr. St. Lapajne: Haaški procesni dogovor.

Pravnik (Praga). 12. št. lansk. letnika: Dr. J. Zelenika: Novelizacija in reforma zapuščinskega postopnika; Dr. S. Heudrih: Uporaba tesnopisa pri zapisnikovanju. Prva številka novega letnika prinaša: Dr. A. Maklecov: Novodobni razvoj kazenskega zakonodajstva na Ruskem; Dr. A. Hobza: Publikacija in veljavnost mirovnihi pogodb v Čehoslovaški republiki; Dr. J. Hoetzel: Meje naredbodajne moči temeljem češkoslovaške ustavne listine.

Razne vesti.

V Ljubljani, meseca januarja 1923.

— (Kronika društva Pravnika.) V zadnjih dveh mesecih je priredilo društvo še tri diskusije o načrtu kazenskega zakonika. Predavala sta gd. dr. Krivic dne 15. decembra 1922 o »Silobranu in nujni sili« in gd. dv. sv. dr. Škerlj dne 20. decembra 1922 ter 13. januarja 1923 o »Načrtu kazenskega zakonika in prometnem pravu«. Dr. Škerlj je obranaval v teh dveh predavanjih goljufijo in nečedno tekmo. — Ker se je odbornik in član terminološkega odseka drž. sv. Iv. Škarja izselil iz Ljubljane, je odbor sporazumno z društvom za humanistične vede v Ljubljani naprosil znanega slavista gda prof. dr. Antona Breznika, da stopi v odsek. Dr. Breznik je članstvo prevzel. — Odbor je končno sklenil, da izhajaj Slovenski Pravniki v letu 1923 kot dvomesečnik na štirih polah. Zadnja pola naj prinaša samo odločbe stola sedmorice. Ker se bo dala ta pola izločiti in posebej vezati, bo s tem ustrezno brezdvomno naročnikom. Pričujoča številka je že urejena na ta način.

(Osebne vesti.) S kraljevim ukazom sta bila postavljena dr. Vilko Baltič za velikega župana ljubljanske oblasti in dr. Miroslav Ploj za velikega župana mariborske oblasti. — Imenovan je bil dosedanji načelnik oddelka ministrstva pravde v Ljubljani dr. Janko Babnik za predsednika višjega deželnega sodišča v Ljubljani, dvornosodni svetnik dr. Milan Škerlj pa postavljen za upravitelja oddelka ministrstva pravde. Dalje sta bila imenovana avskultanta Josip Rus in dr. Stanko Žitko za sodnika za okrožje. — Iz upravne službe: vl. konc. Adolf Morić je imenovan za vladnega komisarja; premeščeni so vladni svetnik Anton Mencinger v Ljubljano, vladni tajniki dr. Peter Vavpotič v Radovljico, dr. Josip Hubad v Ljutomer, Ciril Poklukar v Konjice,

okrajni komisarji dr. Janko Šiška v Krško, dr. Anton Megušar v Ptuj in dr. Anton Farčnik v Mozirje. — Vladni svetnik Evald Hovanski pri oddelku za socialno politiko je pomaknjen v V. čin. razr. — Višji policijski komisar Avgust Del Linz je imenovan za policijskega svetnika, policijska komisarja Karl Pestevšek in Viktor Kokalj za višja policijska komisarja. — Za notarja v Trebnjem je imenovan Fran Mastnak. Odvetnik dr. Fran Tomšič se je preselil v Maribor. — Umrli so: notar Vekoslav Kranjc v Šmarju pri Jelšah, sodni svetnik v pok. Maks Langer in okrajni sodnik dr. Fran Lipša. Iz državne službe je stopil okrajni komisar Fran Forčesin.

— (Za predsednika višjemu deželnemu sodišču v Ljubljani) je bil s kraljevim ukazom od 31. decembra 1922 imenovan dr. Janko Babnik, mož, čigar ime slovi že dolgo, zlasti med juristi naše ožje domovine. Dr. Janko Babnik se je porodil leta 1861 v Ljutomeru, dovršil gimnazijo v Mariboru in se potem posvetil pravniškemu študiju na Dunaju. S kakim zanimanjem, tega ne kažejo samo vseskozi odlična spričevala o njegovih državnih in rigoroznih izpitih, marveč najbolj dejstvo, da je še za časa svojih študij napisal za Letopis Slovenske matice (1882—1883) še danes jedrnato razpravo »Sledovi slovenskega prava« in kmalu za tem l. 1884 v Kresu razpravo o Jugoslovanski zadruzi. Svoje znanje v jugoslovanski pravni zgodovini je pokazal še v Ljubljanskem zvonu (1886) s svojo velezanimivo oceno Kraussove knjige »Sitte und Brauch der Südslaven«. V sodno prakso je vstopil dr. Babnik v Ljubljani pri deželnem sodišču l. 1884, opravil kmalu sodniški izpit z odličnim uspehom, a trajalo je vsled tedanjih razmer do konca l. 1889, da je bil imenovan za sodnega pristava v Logatcu. Ko se je bil l. 1888 zopet oživil Slov. Pravnik pod nekako patronanco dež. sodišča, poverili so dejansko uredništvo lista avskultantu dr. Babniku. In ko je bilo, da se strokovni list ohrani, začetkom l. 1889 ustanovljeno društvo Pravnik, nahačamo med soustanovitelji in prvimi odborniki društva tedanjega avskultanta dra. Babnika v Litiji. Od tedaj naprej je bil dr. Babnik odbornik društva ves čas do l. 1919, ko se je umaknil iz odbora, češ da naj pride o vanj mlajše moči. — Ko so se pripravljali novi civilnopravdni zakoni, bil je dr. Babnik, tedaj sodni pristav v Ljubljani, poslan od just. ministrstva na Saksonsko, proučevat ondotne sod. razmere. O svojih opazovanjih je predaval v društvu in priobčil tudi v Slov. Pravniku. Pozneje je dr. Babnik posloval kot pisarniški instruktor, a l. 1898 je bil kot sodni tajnik iz Ljubljane poklican v pravosodno ministrstvo na Dunaj. Tu je dr. Babnik napredoval do ministrskega svetnika v IV. čin. razredu. Poverjen mu je bil dolgo vrsto let referat o sodni inspekciji in nazadnje referat za zemljiško knjigo. Kjer je le mogel, je pospeševal naše interese in bil vedno izredno ljubeznjiv in neprecenljiv svetovalec svojim rojakom-sodnikom (benem velik prijatelj in podpornik slovenskega dijaštva na Dunaju. Ko so se obrazovala sodna oblastva v Sloveniji, se je vrnil tudi dr. Babnik v domovino in tu prevzel, sicer ne formalno, pač pa de'anski vodstvo poverjenišтва za pravosodje v Sloveniji. Ko je le-to prenehalo

(1921), je bil postavljen za upravitelja odd. ministr. pravde v Ljubljani. — Glavno delo dr. Babnikovo, po katerem je postal znan tudi nepravniškim krogom, je pa »Nemško-slovenska pravna terminologija«, ki jo je uredil po naročilu društva Pravnika in s sodelovanjem Vencajza, dr. Majarona in Milčinskega. Knjiga, ki je izšla leta 1894, pomenja mejnik v slovenski pravni terminologiji ter je še danes vsem juristom neprecenljiv pripomoček. Svojo veliko naklonjenost do društva Pravnika je dr. Babnik ohranil tudi potem, ko je odborništvo odložil. Kot vođa oddelka ministrstva pravde mu je izposloval tudi večje denarne podpore; predaval je leta 1921 dvakrat na društvenih sestankih in dal pobudo za lanski lepo uspeli društveni izlet v Celje. Društvo Pravniki mu je prilikom imenovanja po deputaciji iskreno čestitalo in mu želelo, da bi zdravo in uspešno vodil slovenska sodišča. Tudi mi kličemo iskreno: na mnoga leta!

— (Za upravitelja oddelka ministrstva pravde v Ljubljani) je postavil minister pravde dvornega svetnika dr. Milana Škerlja, znanega odličnega pravnika in vzornega uradnika. Dr. Milan Škerlj se je porodil leta 1875 v Ljubljani in vstopil leta 1898 v sodniško službo v Novem mestu, kjer je bil tedaj tudi njegov oče odličen član sodnega gremija. Leta 1900 je bil dr. Milan Škerlj imenovan za sodnika v Mokronogu. To službovanje je prekinil l. 1902 in 1903 ko se je — eden izmed maloštevilnih slovenskih državnih stipendistov — pripravil v Lipskem za vseučiliško kariero in se bavil zlasti s trgovskim pravom. Ko je bil l. 1904 poklican v justično ministrstvo, je delal najprvo v legislativnem oddelku ter tukaj z referentom, poznejšjim predsednikom Pitreichom izdelal zakon o družbah z o. z. Priredil je tudi vzorno izdajo tega zakona, ki je izšel v Manzovi založbi. Pozneje je bil prideljen administrativni sekciji ter bil dolgo vrsto let desna roka personalnega referenta za Primorsko in Dalmacijo. Kot tak je imel veliko zaslug, da so se razmere v območju viš. dež sodišča v Trstu za nas kolikor toliko ugodno razvile. Na tem mestu si je pridobil, od nekdanj neumorno delaven, obsežno poznavanje justične administracije. Te bogate izkušnje je izborno porabil, ko je bil po prevratu jeseni l. 1918 — tedaj že sekcijski svetnik pozvan v poverjeništvu za pravosodje v Ljubljani. Poleg preds. Babnika in Kavčnika gre Škerlju največ zaslug, da se je justična administracija v Sloveniji v težavnih razmerah brez vidnih težkoč v najkrajšem času uredila. Na tem mestu je l. 1921 postal dvornosodni svetnik. Poleg svojega glavnega poklica suplira dr. Škerlj izza ustanovitve univerze v Ljubljani na juridični fakulteti stolicu trgovskega in meničnega prava kot honorarni profesor. Ravnokar je izdal svoje »Menično pravo«, ki ga razpošilja profesorski zbor juridične fakultete za svoj prvi učbenik v svet. Kritike se temu delu ni bati. Temeljito je, kakor vse, kar opravi dr. Milan Škerlj. O tem pričajo mnogi sestavki, ki jih je že probčil v Slov. Pravniku, njegove udeležbe pri diskusijah društva Pravnika, zlasti njegovi zadnji predavanji o načrtu kazenskega zakonika glede na prometno pravo, ki sta vzbudil splošno priznanje. Kakor ga prijatelja našega društva in veščaka iskreno pozdrav-

ljamo v lastnosti novega upravitelja na oddelku ministrstva pravde, tako tudi želimo, da bi bil kmalu razrešen teh dolžnosti in da bi tako čim prej zasedel stolico rednega profesorja za prometno pravo, kamor je že dalje časa predlagan po vsej pravici v imenu pravoznanstva in v stalno korist pravniškega naraščaja.

— (Kronika juridične fakultete v Ljubljani v letu 1922.) I. Število profesorjev se je v tem letu zvišalo za dva, ker sta bila z dekretom z dne 19. septembra 1922 št. 5754 imenovana za izredna profesorja dr. Gjordje Tasić za pravno filozofijo in ustavno pravo, dr. Mirko Kosić pa za statistiko in ekonomsko politiko.

II. Za šolsko leto 1922/23 fungira prejšnji vseučiliški rektor r. prof. dr. Gregor Krek kot prorektor. Za isto šolsko leto je bil izvoljen za dekana r. prof. dr. Rado Kušej, a kot prodekan fungira r. prof. dr. Metod Dolenc.

III. V letu 1922 so poslovali r. prof. dr. Gregor Krek in dr. Metod Dolenc kot stalna člana, r. prof. dr. Anton Skumovič pa kot ekspert St. Z. Sv. ministrstva pravde; in sicer prvi in zadnji za civilni odsek, drugi za kazenskopravni odsek. R. prof. dr. Leonid Pitamic je bil tudi v letu 1922 zaposlen kot redni član razmejitvene komisije, r. prof. dr. Rado Kušej pa je posloval kot predstavnik ministra ver i član verske ankete pri pripravljanju verskih zakonov.

IV. V poletnem semestru 1922, ki je počel 15. februarja in trajal do konca junija 1922, so predavali: r. prof. dr. Gregor Krek: Pandektno pravo: splošni del (4 ure) in Obče državljansko pravo: splošni del obveznega prava (4 ure); — r. prof. dr. Anton Skumovič: Institucije rimskega prava (3 ure) in Civilnopravno postopanje (3 ure); — r. prof. dr. Rado Kušej: Splošno cerkveno pravo in versko pravo v kraljevini SHS. (4 ure) ter Cerkvonopravno zgodovino (2 uri); kontr. r. prof. Mihajlo Jasinski: Pravno zgodovino južnih Slovanov (3 ure) in Rusko pravno zgodovino (2 uri); — hon. prof. dr. Janko Polec: Zgodovinski razvoj sedanjega javnega in zasebnega prava, II. del (4 ure) in Razvoj javnega prava v hrvatskih in srbskih deželah (3 ure); — r. prof. dr. Stanko Lapajne: Obče državljansko pravo: posebni del obveznega prava (3 ure) ter pravo volil in dolžnega deleža (1 uro) in Meddržavno in medpokrajinsko pravno pomoč (1 uro); — hon. prof. dr. Milan Škerlj: Trgovinsko in menično pravo (3 ure); — hon. nast. ing. Igo Pehani: Rudarstveno pravo (3 ure); — r. prof. dr. Metod Dolenc: Kazenskopravni red (5 ur) in Kazensko pravo (2 uri); r. prof. dr. Ivan Plečnik: Sodno medicino za juriste (2 uri); — r. prof. dr. Ivan Žolger: Nauk o reševanju mednarodnih sporov, o represiji mednarodnega delikta, o vojni ter neutraliteti (4 ure); — r. prof. dr. Leonid Pitamic: Ustavno pravo (6 ur); — hon. nast. dr. Franc Skabernè: Izbrana poglavja iz upravnega prava (2 uri); — hon. nast. dr. Henrik Steska: Pravne osnove, ustroj in postopek uprave, II. del (2 uri) in Občinsko pravo (1 uro); — kontr. r.

prof. dr. Aleksander Bilimovič: Narodno gospodarstvo (5 ur); — r. prof. dr. Franc Eller: Davek (3 ure), Uredbo finančnega gospodarstva (2 uri); hon. nast. dr. Alojz Rant: Državno računostvje (2 uri).

Seminarje ali vaje so imeli v tem semestru prof. Skumovič, Jasinski, Škerlj, Žolger, Bilimovič in Eller.

V. V zimskem semestru 1922/23, ki je trajal od 1. oktobra 1922 do 27. januarja 1923, so predavali: r. prof. dr. Gregor Krek: Pandektno pravo, splošni del (1 uro), Obče državljansko pravo, splošni nauki (4 ure), nauk o posesti in lastninski pravici (1 uro) in obvezno pravo (nadaljevanje) (1 uro); — r. prof. dr. Anton Skumovič: Institucije rimskega prava (3 ure) in Civilnopravno postopanje (3 ure); — r. prof. dr. Rado Kušej: Katoliško in pravoslavno zakonsko (bračno) pravo (4 ure), Cerkveno sodno postopanje in cerkveno kazensko pravo (1 uro) in Državno cerkveno pravo (1 uro); — kontr. r. profesor Mihajlo Jasinski: Pravno zgodovino južnih Slovanov (s splošnim uvodom v pravno zgodovino slovanskih narodov) (4 ur) in Rusko pravno zgodovino (2 uri); — hon. prof. dr. Janko Polec: Zgodovinski razvoj sedanjega javnega in zasebnega prava, I. del (4 ure), Zgodovinski razvoj kazenskega prava (1 uro) in Temelje upravne razdelitve in uprave slovenskih dežel v 19. stoletju (1 uro); — r. prof. dr. Stanko Lapajne: Matrimonialno pravo po o. d. z. (3 ure), Meddržavno zasebno pravo (2 uri) in Pogodbe na srečo, zlasti zavarovalna (1 uro); — hon. prof. dr. Milan Škerlj: Trgovinsko in menično pravo (5 ur); — hon. nast. ing. Igo Pehani: Rudarstveno pravo (2 uri); — r. prof. dr. Metod Dolenc: Kazensko pravo, splošni del (5 ur), posebni del (1 uro) in Temeljne probleme kriminalistike (1 uro); — r. prof. dr. Ivan Plečnik: Sodno medicino za juriste (2 uri); — r. prof. dr. Alfred Šerko: Forenzično psihopatologijo (1 uro); prof. dr. Ivan Žolger: Obče mednarodno pravo, I. del (4 ure) in Mednarodno pravni položaj naše države na podlagi mirovnih pogodb (2 uri); — r. prof. dr. Leonid Pitamic: Ustavnopravno vedo (4 ure) in Pravno filozofijo (1 uro); hon. nast. dr. Franc Skabernè: Agrarno, lovsko in ribarstveno pravo (3 ure); — hon. nast. dr. Henrik Steska: Pravo samoupravnih edinic (2 uri) in Vodno pravo (1 uro); — kontr. r. prof. dr. Aleksander Bilimovič: Narodno gospodarstvo (5 ur); — r. prof. dr. Franc Eller: Finančno vedo (5 ur); — hon. nast. dr. Bogumil Senekovič: Osnovne nauke upravnega prava (3 ure).

Seminarje ali konverzatorij ali vaje so imeli: prof. Krek, Skumovič, Škerlj, Pitamic, Bilimovič in Eller.

VI. Juridična fakulteta je izdala v jeseni 1921 svoj prvi učbenik: »Menično pravo« iz pera hon. prof. dr. Milana Škerlja, a profesorski zbor juridične fakultete: »Zbornik znanstvenih razprav, II. letnik«, ki je prinesel na 12½ tiskanih polah prispevke petih profesorjev.

VII. V letnem semestru 1922 je bilo 330 rednih, 15 izrednih, skupaj 345 slušateljev, med njimi 6 ženskih; v zimskem semestru 1922/23 pa je vpisanih 319 rednih, 12 izrednih, skupaj 331 slušatelev, med njimi 4 ženske.

VIII. Promovirali so za doktorje prava: dne 11. marca 1922: Boris Mihalič iz Ljutomera in Josip Orožim iz Gomiljskega, 31. marca 1922: Robert Maršič iz Braslovč, 21. junija 1922: Josip Bergoč iz Lipice, 27. julija 1922: Josip Šenk iz Jezerskega, 30. oktobra 1922: Ivo Potokar iz Račodelj in pa Anton Urbanc od Sv. Štefana na Koroškem, 30. decembra 1922: Julij Fellacher iz Melvič na Koroškem.

Dr. M. D.

— (Svetosavske nagrade za leto 1923 na pravni fakulteti v Ljubljani.) Udeležba tekmecev za svetosavske nagrade za temata, katera smo objavili v lanskem letniku na strani 108, številčno ni bila velika. Za pravnozgodovinsko skupino se ni oglasil sploh noben tekmeč. Vidi se, da v kratko odmerjenem času treh semestrov, v katerem morajo pravniki začetniki napraviti pravnozgodovinski državni izpit, da ne izgube semestrov — pridni in nadarjeni slušatelji ne pridejo do dela razen študija za izpit, a — drugi seveda niti ne mislijo na tekmovanje. Za druga dva državna izpita, ki se obavljata šele po absolviranih 8 semestrih, preostaja vendarle nekaj časa in tako sta se oglasila za vsako odgovarjajočo skupino sicer le po en tekmeč, toda njuni deli sta kvalitativno odtehtali malobrojnost tekmovanja. Obe nalogi sta bili odlikovani in to z ozirom na izvrstno rešitev z večjo nagrado, kakor bi šla, ako bi bila udeležba tekmecev za vse skupine enakomerna in polnoštevilna. Dne 27. januarja t. l. je vseučilišni rektor dr. Aleš Usevičnik na slavnostnem zborovanju po krasnem nagovoru na zbrane honoracijore, profesorski zbor in slušateljstvo proglasil, da sta odlikovana na juridični fakulteti Igor Rosina iz Maribora za svoje delo: »Pomen kesa« za kazensko pravo (pravnozgodovinski in dogmatični obris) z nagrado 800 dinarjev, in pa Anton Korošec iz Ljubljane za svoje delo: Mednarodna zaščita manjšin v naši državi (na podlagi vidovdanske ustave in St. Žermenske minoritetne pogodbe) z nagrado 400 dinarjev. Brez dvoma utegne vsakoletna redna nagraditev dobrih del s kraljevo nagrado, pa bilo na katerikoli fakulteti, dati marsikakšnemu resnemu in nadarjenemu slušatelju pobudo, da bo udeještoval svoj talent v znanstvu seveda ne samo na univerzi, ampak tudi pozneje, ko stopi v praktično življenje.

Dr. M. D.

